

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 3746
IEȘIRE	
Ziua. 06	Luna 06, 2023

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

Propunere legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul electoral

Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Legislația în domeniul electoral prevede, printre altele, condițiile organizării și funcționării birourilor electorale, cu atribuții deosebit de importante pentru vegherea respectării legii și asigurarea unui scrutin democratic. Astfel, în perioada alegerilor se constituie, după caz, Biroul Electoral Central, birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București, birourile electorale de circumscripție (în cazul alegerilor locale), biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate și birourile electorale ale secțiilor de votare.

Anumite prevederi cu privire la persoanele care fac parte din birourile electorale fac referire la noțiunea de partid politic parlamentar

Prin Hotărârea nr. 2/H din 26 septembrie 2019 privind interpretarea prevederilor art. 18 alin. (3) și art. 22 alin. (3) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, Biroul Electoral Central a clarificat sintagma „partide politice parlamentare care au propus candidați”. Potrivit art. 1, prin această sintagmă se înțelege „*orice formațiuni politice (partide politice parlamentare; organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului și care au obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscriși pe listele acestora; alianțe politice și alianțe electorale care au în componență cel puțin un partid politic parlamentar) care au propus candidaturi rămase definitive*”.

În legislația primară din domeniul electoral, regăsim abordări neunitare.

- **Alegeri prezidențiale (Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României)**

Partidele politice parlamentare sunt definite la art. 2, alin. (1), lit. e):

„e) partide politice parlamentare - partidele și alte formațiuni politice care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului și care au obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscrși pe listele acestora ori pe listele unei alianțe politice sau electorale din care au făcut parte partidele ori formațiunile politice respective.”

- **Alegeri locale (Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali)**

Deși identificăm numeroase referiri la partidele politice parlamentare, legea nu conține o definiție clară a sintagmei.

- **Alegeri parlamentare (Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente)**

„Art. 118¹

(1) În sensul prezentei legi, prin partide politice parlamentare se înțelege partidele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care, la ultimele alegeri pentru Senat și Camera Deputaților, au întrunit, individual sau într-o alianță, pragul electoral și au obținut mandate de deputat sau de senator sau care nu au participat la ultimele alegeri parlamentare, dar la data declanșării calendarului electoral pentru alegerile parlamentare au ca membri 7 senatori sau 10 deputați.

(2) Alianțele politice și alianțele electorale care au în componență cel puțin un partid politic parlamentar sunt asimilate partidelor politice parlamentare.”

- **Alegeri europarlamentare (Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European)**

În cuprinsul prevederilor cu privire la Birourile Electorale din Legea nr. 33/2007, se face referire la „alianțe politice sau electorale care are membri în Parlamentul European” art 26, alin. (3).

Jurisprudența CCR cu privire la definiția partidelor politice parlamentare

Curtea Constituțională a României a subliniat în Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 (para. 26) cele două condiții care trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca un partid politic să fie calificat drept parlamentar, care reies din interpretarea legii:

1. Să aibă un grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului; și
2. Să fi obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscrși pe listele acestora ori pe listele unei alianțe politice sau electorale din care au făcut parte partidele ori formațiunile politice respective.

În aceeași Decizie, „Curtea constată că a condiționa calificarea unui partid politic ca partid politic parlamentar de organizarea unui grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului încalcă dispozițiile art. 64 alin. (3) din Constituție referitoare la dreptul, și nu la obligația deputaților și senatorilor de a se organiza în grupuri parlamentare, potrivit regulamentului fiecărei Camere. Astfel, potrivit art. 64 alin. (3) din Constituție, „Deputații și senatorii se pot organiza în grupuri parlamentare, potrivit regulamentului fiecărei Camere”. Așadar, grupurile parlamentare nu sunt structuri obligatorii ale Parlamentului. **Rezultând din uniunea voluntară a parlamentarilor, crearea grupurilor parlamentare constituie un drept, iar nu o obligație.** Referindu-se la acest drept al parlamentarilor, textul constituțional menționat nu stabilește nicio restricție în ceea ce privește momentul exercitării acestuia.” (para. 28). „În plus, aplicând condiția impusă de prevederile art. 2 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 370/2004, se poate concluziona ad absurdum că în Parlament pot exista și partide politice care nu sunt parlamentare, respectiv cele care au obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscrși, dar ai căror deputați sau senatori nu au organizat un grup parlamentar, ceea ce este de neacceptat.” (para. 29)

Curtea a constatat că sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 2 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 370/2004 „reprezintă un adaos nepermis la Constituție, fiind în contradicție cu dispozițiile din

	<i>Legea fundamentală cuprinse în art. 2 alin. (1) privind exercitarea suveranității prin organe reprezentative constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, art. 62 alin. (1) privind alegerea Camerelor Parlamentului, precum și în art.103 alin. (1) referitor la partidele politice reprezentate în Parlament. Adăugând la Constituție, prevederile de lege criticate înfrâng, totodată, și principiul supremației acesteia consacrat de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.” (para. 30) .</i>
2. Schimbări preconizate	Date fiind aspectele menționate mai sus și în vederea asigurării unei abordări unitare, propunem următoarea definiție pentru sintagma „partide politice parlamentare” : partide și alte formațiuni politice care sunt reprezentate în una sau ambele camere ale Parlamentului de cel puțin 10 membri.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a: Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Anul curent	Următorii 4 ani			
2023	2024	2025	2026	2027
0	0	0	0	0

Inițiativa nu implică un impact bugetar suplimentar

Inițiator:

LUPU Andrei-Răzvan
Deputaț^{ne}afiliat

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 3746
IEȘIRE	
Ziua 06	Luna 06 2023

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul electoral

Art. I - La articolul 2 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 12 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) partide politice parlamentare - partidele și alte formațiuni politice care sunt reprezentate în una sau ambele camere ale Parlamentului de cel puțin 10 membri;”

Art. II - Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 20 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 26, alineatul (14) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(14) În termen de 48 de ore de la data constituirii birourilor electorale de circumscripție, partidele politice care au ca membri cel puțin 10 senatori și/sau deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul anterior, precum și grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor

aparținând minorităților naționale reprezentate în acest grup trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale de circumscripție numele și prenumele reprezentanților lor care vor face parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare. Comunicările pot cuprinde un număr mai mare de reprezentanți pentru același birou electoral. Completarea birourilor electorale de circumscripție cu reprezentanții partidelor politice și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au ca membri cel puțin 10 senatori și/sau deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul anterior se face în limita numărului maxim de membri prevăzut la alin. (1)-(4), în termen de 5 zile de la data constituirii acestora, de către președinții birourilor electorale de circumscripție.”

2. La articolul 30, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În termen de 24 de ore de la alegerea președintelui său, Biroul Electoral Central se completează cu președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente, cu câte un reprezentant al fiecărui partid politic care are ca membri cel puțin 10 senatori și/sau deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul anterior, precum și un reprezentant al grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în acest grup. Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții partidelor politice și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au ca membri cel puțin 10 senatori și/sau deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul anterior se face în ordinea numărului cumulat al deputaților și senatorilor, în limita numărului maxim de 11 membri prevăzut la alin. (1).”

3. La articolul 38, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În termen de 24 de ore de la alegerea președintelui său, Biroul Electoral Central se completează cu președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente, cu câte un reprezentant al fiecărui partid politic care are ca membri cel puțin 10 senatori și/sau deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul anterior, precum și un reprezentant al grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în acest grup. Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții partidelor politice și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au ca membri cel puțin 10 senatori și/sau deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul anterior se face în ordinea numărului cumulat al deputaților și senatorilor, în limita numărului maxim de 11 membri prevăzut la alin. (1).”

4. La articolul 58 alineatul (8), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) în prima etapă, candidaturile depuse de partidele politice care au ca membri cel puțin 10 senatori și/sau deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul

anterior și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și alianțele politice și alianțele electorale dintre acestea se înscriu în patruleterele buletinelor de vot în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de președintele biroului electoral de circumscripție, în prezența majorității membrilor acestuia;”

5. După articolul 125 se introduce un nou articol, art. 125¹, cu următorul cuprins:

„Art. 125¹ - În sensul prezentei legi, prin partide politice parlamentare se înțelege partidele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au ca membri 10 senatori și/sau deputați.”

Art. III - La articolul 118¹ din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În sensul prezentei legi, prin partide politice parlamentare se înțelege partidele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au ca membri 10 senatori și/sau deputați.”

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Ion Marcel Ciolacu

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Alina-Ștefania Gorghiu